

Uchwała Nr 11/61/2015
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 27 marca 2015 r.

w składzie

1. Ryszard Paweł Krawczyk	8. Agnieszka Kamyczek - Maszewska
2. Ewa Śpionek	9. Józefa Lucyna Michejda
3. Iwona Kopczyńska	10. Bogusław Wenus
4. Anna Kaźmierczak	11. Barbara Polowczyk
5. Wojciech Newereńczuk	12. Paweł Dobrzyński
6. Paweł Jaśkiewicz	13. Roman Drozdowski
7. Bogdan Łągwa	

Po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 roku Uchwały Nr VI/44/2015 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia wysokości tej opłaty, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 6 marca 2015 roku, działając na podstawie art. 18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) w zw. z art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)

Kolegium uchwala, co następuje:

Stwierdza nieważność Uchwały Nr VI/44/2015 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia wysokości tej opłaty, z powodu naruszenia prawa, tj. art. 6k ust.1 pkt 1 w zw. z art. 6j ust.2 i 2a ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2013, poz. 1399 z późn. zm.), w wyniku nieuprawnionego zróżnicowania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od wielkości gospodarstwa domowego.

U Z A S A D N I E N I E

Uchwała Nr VI/44/2015 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia wysokości tej opłaty, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 6 marca 2015 roku. W stosunku do wskazanej Uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wszczęło postępowanie nadzorcze, zapraszając przedstawicieli jednostki na posiedzenie w dniu 27 marca 2015 roku. W toku badania Uchwały Kolegium Izby stwierdziło, że zgodnie z § 1 Rada Gminy Zduńska Wola zdecydowała o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określonej w art. 6j ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którą opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona będzie od gospodarstwa domowego. W § 2 ust.1 Uchwały została ustalona stawka opłaty, o której mowa w § 1, w przypadku odpadów zbieranych i odbieranych w sposób selektywny, w następujący sposób:

- 1) 9,20 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 1 osobę,
- 2) 16,10 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 2 osoby,
- 3) 23,00 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 3-5 osób,
- 4) 29,90 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 6-8 osób,
- 5) 36,80 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 9 i więcej osób.

W § 2 ust.2 Uchwały została ustalona wyższa stawka opłaty, mająca zastosowanie w przypadku, gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w następujący sposób:

- 1) 17,60 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 1 osobę,
- 2) 30,80 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 2 osoby,
- 3) 44,00 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 3-5 osób,
- 4) 57,20 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 6-8 osób,
- 5) 70,40 zł od gospodarstwa domowego zamieszkiwanego przez 9 i więcej osób.

Uczestniczący w posiedzeniu Kolegium przedstawiciele Gminy Zduńska Wola wyrazili pogląd, zgodnie z którym różnicowanie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od wielkości gospodarstwa domowego jest dopuszczalne na gruncie art. 6j ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co wynika, m.in., z systematyki wskazanego aktu prawnego. Okoliczność, że regulacja przewidująca możliwość różnicowania stawki opłaty została zawarta w art. 6j ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, następującym po art. 6j ust.1 i ust.2 ustawy, oznacza, że ma zastosowanie do wszystkich metod ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w tych przepisach.

W ocenie Kolegium Izby różnicowanie stawki opłaty w zależności od wielkości gospodarstwa domowego pozostaje w sprzeczności z art. 6k ust.1 pkt 1 w zw. z art. 6j ust.2 i 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na podstawie art. 6k ust.1 pkt 1 ustawy rada gminy została zobligowana do podjęcia uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz do ustalenia stawki takiej opłaty, z możliwością zastosowania więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy. W danym przypadku Rada Gminy Zduńska Wola dokonała wyboru metody, o której mowa w art. 6j ust.2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przy czym ustaliła kilka stawek tej opłaty, podczas gdy przywołany przepis stanowi, że rada gminy może uchwalić jedną stawkę od gospodarstwa domowego. Podstawy do zastosowanego w danym

przypadku różnicowania nie stanowi również art. 6j ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który to przepis zawiera upoważnienie dla rady gminy do różnicowania stawki opłaty, jednakże wyłącznie w wyspecyfikowanych w nim przypadkach, tj. w zależności od:

- powierzchni lokalu mieszkalnego,
- liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość,
- odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich,
- rodzaju zabudowy.

Powyższy katalog nie zawiera przesłanki różnicowania stawki opłaty w zależności od wielkości (liczebności) gospodarstwa domowego, gdyż liczba mieszkań odnosi się do liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, a nie do liczby mieszkańców tworzących, czy zamieszkujących, gospodarstwo domowe. Tym samym przedmiotowa przesłanka znajduje zastosowanie w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust.1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest obliczana jako iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust.1 ustawy. W konsekwencji w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6j ust.2 ustawy, rada gminy powinna ustalić jedną stawkę opłaty od gospodarstwa domowego, bez jej różnicowania w zależności od wielkości (liczebności) gospodarstwa.

Jednocześnie należy podkreślić, że w stanie prawnym obowiązującym do dnia 1 lutego 2015 roku, istniała możliwość różnicowania stawki opłaty od gospodarstwa domowego w zależności od wielkości gospodarstwa w oparciu o upoważnienie wynikające z art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowił, że rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust.1 i 2, może różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Na mocy przywołanego przepisu ustawodawca wprost upoważnił radę gminy do zróżnicowania stawki opłaty ustalonej od gospodarstwa domowego, a jednocześnie nie ustalił przesłanek zastosowania takiego zróżnicowania, jak również nie odesłał w tym zakresie do art. 6j ust.2a ustawy. W efekcie rada gminy korzystając z upoważnienia wynikającego z art. 6k ust.4 ustawy, w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty od gospodarstwa domowego, mogła dokonać różnicowania stawki takiej opłaty z uwagi na przesłanki mające w danym przypadku uzasadnienie faktyczne np. z uwagi na wielkość (liczebność) gospodarstwa domowego.

Natomiast na mocy art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 28 listopada 2014 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 87), art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach otrzymał nowe brzmienie, zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy o pomocy społecznej. Tym samym ustawodawca zrezygnował z ogólnego upoważnienia dla rady gminy do różnicowania stawek opłat, zawartego do dnia 1 lutego 2015 roku w art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, pozostawiając w tym zakresie jedynie upoważnienie wynikające z art. 6j ust.2a ustawy, zawierającego zamknięty katalog możliwości zastosowania takiego różnicowania, który nie przewiduje w tym zakresie przesłanki wielkości (liczebności) gospodarstwa domowego.

Reasumując Kolegium Izby wskazuje, że w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 lutego 2015 roku, w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do art. 6j ust.2 ustawy, rada gminy nie ma możliwości różnicowania stawki opłaty w zależności od wielkości gospodarstwa domowego.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono, jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Krawczyk